

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Faber,
Mindetale
over
Frederik Plum.

Bindetale

over

Dr. Theol. **F r e d e r i k P l u m,**

Biskop over Fyens Stift, Commandør af Dannebrog.

Afholdt

ved

hans Bisættelse i St. Knuds Kirke

den 24 Januar 1834

af

N. Faber,

Dr. og Stiftsprovst.

Indtægten er bestemt til Bidrag til et Monument for den Afdøde.

Trykt hos E. Hempel i Odense.

Grede Forsamlede!

Behøver vel min Læbe at udtale det Navn, hvis Minde idag opfordrer os til alvorlige Betragtninger! Behøver Talen at forkynde et Tab, der saa føleligen har truffet vore Hjerter med Veemodens Smerte! I vide det Alle, som omgive denne Grav, at vort Stifts Biskop, Frederik Plum, er ikke mere. Trygt hviler nu hans jordiske Støv paa dette Leie, som Dødsengelen beredte ham, og det Die, som Aandens Kraft saa ofte holdt vaagent selv i Nattens Time, har Fredens Engel lukket til den sidste Slummer. Ja, til ham traadte Døden som en Lysets Aand fra de bedre Egne; den kom ikke som en Fiende, ~~der~~ farer frem, for med Leens skarpe Eg at overkjøre Livstraaden, førende i sit Følge Vengstelser, Smertes, Lidelser; men den kom som en kjærlig Engel, der forkynnder Fred — som en venlig Genius, der vil vise den sidste Tjeneste, den at trykke det Die i, fra hvilket Livet allerede er svundet.

Her flumrer han nu mæt af Dage, prøvet og forsøgt paa mange Maader i den lange Række af næsten 74 Aar.

Han var født d. 12 Octbr. 1760 i Korsøer, hvor hans Fader var Præst. Efter nogle Aars private Underviisning, tildeels af Faderen selv, kom han 1775 til Odense, for i Kathedralstolen der at fortsætte de begyndte Studier. Udmærket for Glib dimitteredes han 1778 til Kjøbenhavns Universitet, hvor han hæderligen fuldendte de befalede Examina. Ved private Informationer og akademisk Understøttelse blev han istand til at opholde sig ved Universitetet i 11 Aar, hvorpaa han 1789 blev kaldet til Præst ved det civile Arresthuus. Han tilbød tillige at ville prædike i Blaataarn, hvilket allernaadigst bevilgedes. Han tog Deel i de Heitideligheder, som foranstaltedes i Anledning af Hs. Majestæts vor allernaadigste Konge, Frederik den Sjettes Formæling, og forsvarede ved den Veilighed sin for Doctorgraden i Philosophien udgivne Dissertation: historia quarundam ebraicæ poeseos metaphorarum. Paa den Tid lod han ogsaa trykke sine poetiske Forsøg, hvoraf Nogle ere originale Arbejder, Andre Efterligninger af Oldtidens klassiske Digtere; hæderligen vidne de om det skjønne Talent,

hvormed han ogsaa med Hensyn paa Digtekunsten var udrustet. Paa denne Tid udgav han ogsaa Juvenal og Persius om Menneskenes Duffer, et Arbeide, som kronedes af Selskabet for de skjøne Videnskabers Udbredelse og tryktes paa dets Bæfostning. 1791 blev han kaldet til Sognepræst for Korsøer og Taarnborg Menigheder; den By, som havde fostret Ynglingens tidligere Liv, skulde nu ogsaa høste Frugten af Mandens modnere Virken. Han foranledigede her Fattigvæsenets og Kirkeindkomsternes ordentligere Bestyrelse; ved offentlig Understøttelse og private Sammenkud lagde han Grunden til Skolevæsenets Forbedring efter en Plan, som erholdt Kongelig Approbation. Paa denne Tid skrev han, for Doctorgraden i Theologien, *Observationes in textum et versiones, maxime græcas Obadiæ et Habacuci*. Han valgtes her til Provst i Slagelse Herred. I dette Embede ægtede han Maria Sophia Munk, Enke efter Professor Andreas Christian Svind, og havde i dette Ægteskab 8 egne Børn og 2^e Stedbørn.

Ikkun 4 Aar glædedes hans Fødeby ved hans Virken til dens Bedste; men i den korte Tid var allerede Meget udrettet. 1795 forflyttedes han til Sognekaldet ved St. Michels Kirke i Slagelse.

Skolevæsenet her fængslede strax hans Opmærksomhed. I Forening med nogle af Byens virksomste Mænd lykkedes det ham at faae Skolevæsenet forbedret efter et til Hs. Majestæt Kongen indstillet og derpaa confirmeret Forslag; ogsaa i Herredet stræbte han med Nidkjærhed at virke til Skole- og Fattigvæsenets Fremme. Beviser paa hans Virksomhed især for Skolevæsenet ville vi finde i de Skrifter, han paa denne Tid udgav, nemlig: Plan til en offentlig Læse- og Arbejdsstole i Slagelse, og Pestalozzi's Læremaade, et Forsøg til Elementærunderviisningens Forbedring; da Følgerne af et uheldigt Fald tillige en Tid lang hindrede ham i Besørgelsen af de sædvanlige Kaldsforretninger, benyttede han denne Tid til at udarbejde en Haandbog for Lærere og Opsynsmænd i Borger- og Almueskoler, et Skrift, som vandt Regjeringens Bisald i den Grad, at det blev anbefalet til Skolernes Brug. Paa mange Maader var det nu godtgjort, at Mandens Kraft og Duelighed var modret til en høiere og mere udvidet Virken, og denne udeblev ikke. 1804 indkaldtes han til Kjøbenhavn, som Sognepræst ved Frue Kirke, Provst i Frue Provsti og Stiftsprovst. Her aabnede sig en viid Kreds for den utrættelige Arbejdsomhed. Han blev Medlem af den Commission, som blev nedsat for at prøve

den pestalozziske Elementarunderviisnings Methode; han afgav udførlig Betænkning om Samme og holdt, efter offentlig Opfordring, Forelæsninger over denne Læremaade. Men hans nye og udstrakte Virkekreds formaade ikke at svække Hjertets Følelse og Interesse for de forrige Virkekredse. Slagelse blev hjemført af en stor Ildsvaade, som udbredte Nød over Utallige; det lykkedes ham tildeels ved den nye Menigheds Godgjørenhed i Kjøbenhavn at kunne i en betydelig Grad lindre den forrige Menigheds Lidelser. Hvad skal her meest røre vore Hjerter, enten den fjærlige Erindring, hvormed han endnu omfattede dem, han allerede for længere Tid siden havde forladt, eller den Kjærlighed, med hvilken den nye Menighed allerede omfattede ham, saa at hans Opfordring til Godgjørenhed kunde bære saa rigelige Frugter! Dog Manden skulde ogsaa prøves i saadanne Tilfækkelser, hvorved glade Forhaabninger stoffedes og Frugten af flere Aars Virken brat tilintetgjordes. Det uheldsvangre Aar 1807 oprandt; en fjendtlig Magts Overfald bragte Odelæggelse over Hovedstaden. Den skønne Kirke, ved hvilken han som Sognepræst var ansat, gik op i Luer; hans egen Bolig fortæredes med al hans timelige Eiendom af Flammerne; men selv gennem disse gik han frem luttret, prøvet, forsøgt til Stand-

haftighed. Derfor opreiste Herren igjen hans Hjerte ved den rige Veilighed, han skjenkede ham til at lindre Medbrødres store Nød. Anseelige Gaver sendtes ham fra Mange til Uddeling; saaledes blev den almindelige Nød et Middel for ham til at lære Ucallige at kjende fra den ædleste Side, og i 3 Aar virkede han med ædel, uegennyttig Iver som Medlem af den Commission, der undersøgte Fran- gen og stræbte at lindre den. Og ligesom Skole- væsenet altid havde været Gjenstanden for hans fortrinlige Omsorg, saa skulde ogsaa af dette en kort Sorg, men en varig Fryd i hine Prøvelsens Dage ramme hans Hjerte. Frue Kirkestole var ogsaa bleven fortæret af de ødelæggende Flamme; hans Hjerte blødte. Men neppe ere Skrækkens Dage forbi, før han forsøger at vække Deeltagelse for denne saa vigtige Stiftelse, og over Forventning krones hans Bestræbelser; Gaver af Penge og Bø- ger strømme ind, Kapitaler legeres, og, trods Sko- lens forøgede Udgifter, kan han til sin Eftermand overgive foruden dens forrige Kapitaler en forøget Sum af 30,600 Rdlr.; saaledes opreiser Gud ef- ter Ndmngsens Dage, og først gjennem den dy- beste Veemods Taare vindes ofte den ædleste Glæ- des Seir. Hans Forestillinger om Nødvendigheden af en Grundforbedring i Hovedstadens Almueskole-

væsen og Opsynet derover modtoges af Regjeringen med Opmærksomhed og foranledigede, at en bestandig Commission til de kjøbenhavnske Skolars Indretning og Bestyrelse allernaadigst nedsattes, og her vedblev han som Medlem at vise utrættet Arbeidsomhed. Ikke formaaede imidlertid de talrige Embedspligter at afdrage Sjælen fra den litterære Virken; han udgav, i Forening med Professor Sander og Provst Holm, *Egeria*, *Fjerdingsaarskrift* for Opdragelses- og Underviisningsvæsenet, oplæste i de litterære Forhandlinger ved Landemodet i Koeskilde metriste Oversættelser af Propheten Habakuk, af Moses's Sang Exod. 15, Deuter. 32 og 33, hvilke han ledsagede med ophlysende Anmærkninger, saa ogsaa en Afhandling om Fornuftens Rettigheder i Religions- og Troessager. Da Pastoralseminariet 1809 oprettedes i Kjøbenhavn, udnævntes han til Meddirector af Samme og opfyldte ogsaa der de nye ham paalagte Pligter. Den Mand, som ved saa mangesidig Virken havde gjort sig æret og agtet, hædrede Kongen i Aaret 1811 med Dannebrogordenens Ridderkors og udnævnte ham den 2 Mai samme Aar til Biskop over Fyens Stift. Hans Virken i vort Stift ligger udbredt for vort Die. 1828 udnævntes han til Commandeur af Dannebrog. Den 18de Januar 1834 var

hans Livs sidste Dag. Saaledes endtes hans Virksomhed i den samme By, hvor han havde forberedt sig til Studierne; med dyb Følelse betragtede han stedse det lille Kvistværkse paa Graabrødreplads, som endnu findes sammesteds. Der havde han boet som Discipel; nu var han som Biskop draget ind i den store Bygning, til hvilken han i Skolens Tid ofte, paa sin Vandring langs Aaen, havde seet over, som til et for ham uopnaaeligt Maal.

Mange ere de Punkter, ved hvilke det var lærerigt at dvæle, flere endnu de, ved hvilke Hjertets ønskede at hefte den stille Tanke; men det er os ikke tilladt i disse Nieblikke at hengive Sindet saaledes til Følelser og Erindringer, som gjere Hjertet vel, idet de stemme det til Veemod. At vække saadanne Følelser og Erindringer hører Fremtidens Dage til, naar de trofaste Venner, han lod tilbage, i den eensomme Time fremkalde Mindet om, hvad han var for dem, medens han levede; naar de nidkjære Arbeidere i Guds og Christi Tjeneste i det eensomme Kammer gjenkalde mangt et herligt Ord, han har skrevet og talet; naar de elskende Børn i Aftenens stille Time gjenkalde hans Livs Aften og kappes om at fremdrage utallige venlige Minder,

som med Beemoden tillige føre Trost og salig Glæde med sig.

O kun Livet formaae denne Stunds korte Dieblikke at berøre; men vi ville benytte dem til at henvende vor Tanke paa de smukke Ord, som Paulus skriver i det første Brev til de Philippenfer 1, 23. Hvad skal jeg vælge! jeg haver Lyst at vandre herfra og være med Christo; thi dette var saare meget bedre. Disse Ord udtrykke en ædel, en skøn Følelse i Apostlens Hjerter, og med Sandhed kan Læben vidne ved denne Grav, at den samme ædle og skønne Følelse levede i dette Hjerter, som nu ikke flaaer mere. Dybere skulle vi fatte dennes Betydning, naar vi heste Blikket paa den Modsætning, som Livet her fremstiller. Hvad er Verdens Lære om Liv og Død? Er det ikke den: „At leve er min Lyst, at døe er min Skræk.“ Hvad er Skriftens Lære i Pauli Ord? Er det ikke den: „at leve er min Pligt, at døe er min Længsel.“ — Seer her en Modsætning imellem Verdens Ord og Guds Ord! Seer her en Strid, som skal opløses, en Forandring, en Omvæltning i vore Jdrætter og Længsler, som skal tilkjempes af hver den, som vil haabe at bøie sit Hoved til Graven med Fred som denne Henslumrede.

At leve er min Lyst, at døe er min Skræk, det er disse Ord, Verden strax fra Jødselen indskriver i Hjertet og som Du, o Menneſke! holder ſaa faa ſaſt ved. Raſt dit Blik i Unglingens Varm! Staaer ikke denne Skrift prentet der med Flammetræk! Verden forgylder den med Løvtet om tuſinde Glæder og ifører derfor Tanken om Døden den mørkeſte Skikkelse, de meeſt afſtrækkende Billeder, fremſtiller den ſom en Fiende, der truer med at knuſe vort bedſte Haab, de herlige Bygninger, vi ved Phantaſiens Hjælp opføre paa den uviſſe Fremtids uſikre Grundvold. Og dog — ſkulle vi haabe eengang med Fred og et glad Sind at bøie Hovedet til Graven, ſaa ſkal hiin Verdens Skrift udtages af Hjertebunden og den aldeles Modſatte indgraves i Stedet. Men at udtage af Hjertets Tavle, hvad Verden mange Aar ſtedſe dybere ridsede, det ſkeer ikke uden Smerte, ikke uden alvorlig Kamp. See her en ſtor Opgave — en Opgave, ſom ikke løſes af Alle, men ſaa vigtig, at vi maae priſe hver den lykkelig, ſom leſte den, at vi villigen lytte efter den Maade, paa hvilken han løſte den. Denne Henſlumrede havde leſt den. Lader os i korte Træk dvæle ved Betragtningen af den Maade, paa hvilken han naaede dette ſjønne Maal; lader os høre de betydningsfulde Navne, ved hvis Hjælp han ſtred og — ſeirede.

Det første Navn, som lyser os ind, er Religionens; men idet jeg nævner dens høie og skønne Navn, saa mener jeg ikke derved en Samling af Læresætninger, indsluttede i et særegt Systems snevre Skranke og smaalige Maalestof, forenet med egenkjærlig Iver i at forkaste og fordømme, hvad der ikke kan passe til denne; men jeg mener den himmelske Gave, aabenbaret af Gud i Hjertets lønlige Kammer, i Samvittighedens Røst, i Naturens Under, i den Eenbaarnes Kjærlighed. Jeg mener den Gave fra Lysets Egne, der, som en Kraftens, Keenhedens, Wiisdommens Aand, gennemtrænger vort indre Væsen, skjenker Sjælen de skønneste Goder, opløfter den over de smaalige Skranke, gjør den i Sandhed fri og lærer at omfatte og domme Alle med Mildhed. Denne Religion havde opslaaet sin faste og urokkelige Bolig i hans Hjerter, og hvormange Lysets kjærlige Gaver førte den ikke med sig! Skal jeg nævne Fasthed i Troen paa Himmelenes alkjærlige Fader — hvo kunde have den i høiere Grad! Skal jeg nævne Tillid til Herrens Førelse — i hvis Barm var den urokkeligere! Skal jeg nævne Hjertets Fred og Sindets Trøst i Modgangens Stund og jordiske Bekymringer — hvem havde den rigeligere! Skal jeg nævne Haab til Guds milde Forjættelser — hvem byggede fastere

derpaa! Skal jeg nævne Keenhed i Forsætter — hvis Hjerte var ædlere! Skal jeg nævne Redelighed i Sindet — hvis Tale var oprigtigere! Af disse Dyder opbyggede Religionen sit Paulun i hans Hjerte; hvad Under, at det blev et værdigt Tempel for Herrens Priis og den Alkjærliges Lovsang! Hvad Under, at de Ord, som Verden priser, den Skrift, som Verden vil indpræge, maatte vige for ædlere Ord og en herligere Skrift!

Det andet Navn, som lyser mig imøde, er Kjærlighedens. O, skønne Følelse, naar du aabenbarer dig for de Dødelige i din sande, rene og milde Glæde! Som Kjærlighedens Lære havde han opfattet Christendommen, og Jesus som Kjærlighedens Fylde var det Mønster, hvortil han opløstede sit Liv. Hans hele Væsen havde Kjærlighedens Liv, Aande og Kraft gennemtrængt. Ikke vil jeg hente Bidnesbyrd hos Eder, som stode ham nærmest, kjøndt I, for hvem ingen Dag hengik uden Beviis paa hans Kjærlighed, kunde give det rigeste. Ikke vil jeg hente Bidnesbyrd fra Eder, som ved Benfæls Baand vare knyttede til ham, kjøndt ogsaa I vilde kunne fremføre utallige bevisende Træk paa den Kjærlighed, hvis Liv og Kraft saa ofte qvægede Eder selv. Men jeg vil hente Beviser fra Eder,

paa hvis Dom hverken Slægtstabs eller det inderligere Venstabs Ræst har Indskyldelse; og frit tør jeg spørge: var det ikke blid og kjærlig Retsindighed, med hvilken han stedse gif Eder imøde! Jeg vil hente Vidnesbyrd fra Eder, som blot fjernt have kjendt ham: have I ikke af Udtrykket i hans ædle Ansigt, af hans mildt tindrende Nie læst Kjærligheden saa klart, at I ikke kunde tvivle om dens Liv i hans Hjerter! Det gaaer med Kjærligheden og det menneskelige Nie, som det gaaer med Solens Glands og den tindrende Aftenstjerne. Paa Himmelen høie Hvalving lyser den, og, opfattende Solens Glands reent, sender den sit venlige Skjær til Jordens Bolig; men hvem formaaer at tælle de Hjerter, som dens milde Glands bragte Trøst i den søvnløse Time, Haab i Forsagthedens Stund! Den boer den sande Kjærlighed i Menneskehjertet, da afspeiler sig i det rene Nie den Straaleglands, som udsender mild Trøst og opreisende Haab til alle dem, som komme det nær.

Det tredie Navn, som lyser os imøde, er Videnskabens. Betydningsfuldt er dette Navn og hver Dag viser os klarere og klarere, hvor mægtigt Videnskaben formaaer at gribe ind i alle Forhold. Den er som en Stamme, der, opelstet af en ædel Spire,

behøver lang Tid, inden dens sande Gavn kjendes; først naar den spæde Qvist er bleven til Stamme, trænge dens Rødder med Kraft igjennem Jordens Bund trindt omkring, mødens Kronen udbreder verderqvægende Skygge og rækker velsignet Frugt. Saaledes kjendte den Henflumrede Videnskaben, og han var dens ivrige Dyrker lige indtil Livets sidste Dieblikke. Han læste ideligen, han tilegnede sig i rigt Maal de Frugter, som Videnskabens Stamme ogsaa ved Andres Flid og Dyrkning rakte ham; selv har han i flere Skrifter nedlagt Frugten af sine lærde Grundsatninger. Palingenius og Persius ere Navne, som vidne herom. Han kjendte Videnskabens skønne og trøstende Gavnrigthed, hvor det gjælder at holde Sindet opreist, Modet fast, naar Verden med sine Bekymringer anfalder, med sine Wildfarelser truer. Videnskaben var for ham som en erfaren, prøvet og viis Olding, der ikke blot lever med i den nærværende Tid, men som ogsaa kan tale Wiisdoms Ord fra de svundne Dage; den Henflumrede forstod disse Ord, ærede dem, benyttede dem. Videnskaben var ham som den venlige og trygge Havn, der skjenker Ly og Sikkerhed mod Livshavets stormende Skjebner og truende Bekymringer; han kjendte denne Havn; han havde kastet Anker i den. Videnskaben var ham den Fakkell, ved hvis

Lyss Sandheden ene kan fjendes; han havde grebet denne Fakkell og holdt den nær til de Ting, han vilde beskue. Videnskaben var ham den faste Støtte, der staaer urokket, medens Bildfarelsernes Laage ved dens Fod vil skjule Veien til den og de veylende Meningers Strøm vil drage Sjælen bort fra den. Han havde fundet og med saa fast Haand grebet den, at Verden ikke formaaede at rokke ham fra den.

Det fjerde Navn, som lyser os imøde, fører den Indskrift: Bevidstheden om det vel fuldendte Løb, den vel udstridte Kamp, og er dette for ethvert Menneske betydningsfuldt, i hvor langt høiere en Grad ta her! Denne Henstumrede beklædte en Biskops høie Post og vigtige Embede. Seer jeg hen til de talrige geistlige Mænd, for hvilke en Biskop træder i Spidsen, hvor Meget er da ikke det, han kan udføre, hvor Meget det, han bør udføre! Hvad formaaer han ikke at udrette ved sin aandelige Indflydelse, ved at leve og virke som et Monster og ved at være Geistlighedens trofaste Forsvar. Ikke skal min Læbe udtale her det Vidnesbyrd, I alle kjende. Utrættelig var den Henstumredes Arbeidsomhed i sit Kald og ad videnskabelig Meddelelsesvei søgte han indtil sit sidste Dieblif at indvirke gavnrigt paa Stiftets Geistlige. Vore Landemoder-

acter række os her talende Vidnesbyrd. Seer jeg hen til den vigtige Green, Skolevæsenet og dets Dismeed, Folkets sande Oplysning og Dannelse, hvor stor var da ikke hans Iver for denne Deel! Vi have allerede seet, at Skolevæsenet var den Gjensstand, hvilken han i enhver Stilling har helliget den fortrinligste Omsorg. Til sine øvrige Skrifter til denne vigtige Greens Fremme foiede han endnu den Læsebog, vi kjende under Navnet: Anders Kjørby, og usigelig meget virkede han ved Læbens levende Ord paa sine Reiser i Stiftet. Seer jeg hen til Besørgelsen af de mange Forretninger, som ere forbundne med dette Embede, da varede hans Nidkjerhed derfor lige indtil hans Dødsdag, ja man kunde sige til hans Dødstime; thi efterat han havde forsynet de sidste Meldinger til høiere Steder med sin egen Underkrift, maatte faa Limer efter Andre med den samme Post berette, at den for saa kort Tid siden virksomme Haand nu var stivnet i Dødens Kulde.

Hvor Meget var der ikke endnu at berøre! Hans Fortjenester af det slyenste Hjelpebibelselskab, hvilket han oprettede og som Formand forestod indtil sin Dødsdag; hans Fortjenester af Stiftsbibliotheket, som han ligeledes oprettede, som allerede eier udmærkede videnskabelige Bærker, som endog tør vente

en betydelig Forøgelse fra hans eget Bibliothek og for hvilket han havde vidst at vække saadan Interesse hos formuende Belyndere, at betydelige Kapitaler ere bestemte til dets Forøgelse og en udvidet Bygnings Opførelse i Tiden; hans Fortjenester af det litterære Selskab, hvilket han ligeledes havde oprettet, for at det end mere skulde fremkalde Lyst til at benytte de herlige Hjælpemidler, som Bibliotheket frembyder, medens han ogsaa her som Selskabets Vicepræsæs fremmede dets Virksomhed og ved dets Understøttelse fremkaldte Arbeider, som ikke mindre gavne Oplysningen end pryde Litteraturen — fort hans Nidkærhed for Alt, hvad der sigtede til det Godes, det Ædles Seir og Fremme. — Men Tiden minder, og medens Hjertet vedbliver at række Løben Ord, byder Nødvendigheden den at standse. Det have vi seet, at Religionen, Kjærligheden, Videnskaben, Bevidstheden om det vel fuldendte Dagværk, utrættelig Arbeidsomhed og ædel Nidkærhed stode som Medstridere i Livet, og disse trofaste Kæmper hjalp ham at overvinde Verden, udtage dens Ord og Skrift af Hjertebunden og derimod indskrive Apostelens Være: At leve er min Pligt, at døe er min Længsel.

Ja til Evigheden stod nu hans Længsel; dighen var Tanken saa ofte illet paa lette Vinge; der-

til havde Bønnen i Andagtsens Time saa ofte op-
 svinget sig. Der vinkede en elsket Hustru, hans tro-
 faste Ledfagerinde her, hans dybe Savn, da Døden
 rev hende bort fra hans Hjerte, hans salige Fryd
 nu i Gjensynets lykkelige Land. Der vinkede Hjer-
 ter, med hvilke han her havde været forenet ved
 Kjærligheds og Venstabs sømme Baaend; diihen
 droges den modnede Aand med Længselsens fulde
 Styrke. Saaledes staaer Vandrerens ved Havets
 Bredde, medens Diet iler ud over dets udstrakte
 Bølgeflade; paa den yderste Horizont siner det den
 smilende Kyst, hvor saa mange Kjære boe og byg-
 ge; Længslen drager ham bort; men endnu er han bun-
 den til Havbredden; da kommer det lette Skib, som
 havde det gjættet hans Hjertes Længsel; glad bestiger han
 dets Stavn og med udspændte Seil iler det den fjerne
 Kyst imøde til det Land, hvor Hjertets ædleste Længs-
 ler skulle opfyldes, og en skjønnere Morgenrøde hilser.

Og nu Afstedens Dieblif, Livets sidste Stund,
 hvor var den skøn, lærerig, høitidelig, opløstende!
 O, at vi Alle havde kunnet være Vidner til den!
 O, at min Læbe, om end kun svagt, formaaede at
 gjengive et Billede deraf. Der sad han i det stille
 Kammer, som havde været Vidne til hans utræt-
 tede Virksomhed; der sad han, omgivet af Børne-

nenes kjærlige Kreds, til hvilke han Dagen forud med egen Haand havde nedskrevet sit kjærlige Afkredsquad. *) Natten havde forundt ham nogle Timers Slummer, hvorved han fandt sig vederqvæget; han havde talt om det Lykkelige i en blid Vortgang, men rustede sig til med Standhaftighed at udholde de Smerter, som han tænkte sig uadskillelige fra den sidste Opløsning. Middagstiden var forbi, og han begyndte at blive svagere; de kjærlige Børn lyttede ængstelige til det aftagende Aandedræt — og neppe

-
- *) Vise og kjærlige Gud, du gav mig en Aand og et Legem;
 Mellem Begge du mildt Evner og Kræfter har deelt,
 Hiin sig skulde til dig opløste, beskue din Stabning,
 Føle sit himmelske Kald: Stræben til Lighed med dig;
 Dette, Legemet, kun er Kjødet, som strider mod Aanden,
 Drager den bort fra sit Maal, ned i den lavere Kreds.
 Saadan Kamp du satte os for, alljerlige Fader,
 Medens vi vare paa Jord, rustede ud med Fornuft;
 Døes og prøves vi skulde derved, gaae frem som af Striden
 Kæmperen, kraftig i Aand, flittet til høiere Daad.
 Døes og prøves vi skulde derved, for at renses, og indgaae
 Did, hvor Fuldkommenheds Wei Vandreren sikrere gaaer.
 Dgsaa jeg har Kampen forsøgt; men har jeg bestaaet
 Hver dens Fare med Mod, hver dens Afverking med Kraft?
 Al, jeg Manglerne vel erkjender og angreer; men her ei
 Længer oprettes af mig, hvad jeg kan have forsømt.
 Kun til dig mit Haab, Alfader, jeg sætter; i andre
 Verdener du til mit Maal vide at føre mig vil.
 Maalet er Lighed med Gud, Sjælskreenhed; de Nene af Hjertet,
 Sagde Christus, hans Søn, faae ham at see som han er.
 O forlader, I elskeds Børn, ei dette mit Sigte!
 Det for Diet, vi skal sikkerlig samles igjen.

hørte de det Sidste. Det var forbi; — frigjort fra Legemets Baand uden Smerte, blidt og roligt, havde Sjælen opspringet sig til Himmelens Bolig; Kjærlighedens og Fredens Udtryk hvilede endnu paa Oldingens Pande, medens Evighedens Morgenrøde kastede sit forklarende Skjær over det blide Afsyn. — Men omkring den Henslumrede stode Børnene, grebne af unævnelige Følelser; det var ikke Døden, som fjendst havde sonderrevet de sømteste Baand; men det var Fredens Engel, som havde tilluft Faderens trætte Nie, og den inderligste Takkebøn til den alkjærlige Gud bød i det Dieblif Beemodens Stemme at tie. Saaledes dør den Udle, hans Liv en Betsignelse, hans sidste Time en Høitidsstund, hans Død en Fred.

Dg nu — hvad den Afdødes Minde fordrer af os Alle, det have vi stræbt at opfylde. Tilgiver, at Een nu træder til denne Grav for at opfylde en Pligt, som i Særdeleshed paaligger ham. See, naar den talrige Skare har nedsat det sorgjængelige Støv i Jordens Skjød; naar de Alle ere vandrede tilbage og nu den lille Gravhøi er dannet og der er bleven tyst trindt omkring: da træder en stille Sørgende til den nye Grav og planter kjærlig en Mindeblomst. Saaledes træder ogsaa jeg nu til denne Grav; jeg har en Blomst at plante

paa den, og mit Hjerter lader mig ikke Ro, før jeg har plantet den. Dog, den er kun lille, og bly som Violten, beskeden som Kjørminden, blomstret den helst i Stilhed. Dens Navn er — Taknemmelighedens Blomst. Jeg planter den paa Din Grav, o Forevige! Hav Tak for Alt, hvad Du med ædelt, oprigtigt Hjerter har gjort ogsaa for mig; hav Tak for den glade og kjærlige Samvirken, der altid herskede i de vigtige Embedsforhold, i hvilke jeg stod til Dig; hav Tak for den Velsignelse, Du for faa Dage siden lyste over Mig og Mine i det nye Aar; o nedbed fremdeles fra Evighedens Hjem kjærlig Velsignelse over min Fremtids Skjebne og Virken!!

Og nu, alkjærlige Gud! modtag en inderlig Bøn; den opstiger fra alle Godes Hjerter, men fra Jngens inderligere, end fra dette Stifts Geistlige. O, alkjærlige Fader! lad din Naade hvile og forblive over dette Stift, at du sender det igjen en Biskop, udrustet med Kraftens Aand, riig paa Kundskaber, besjælet af ædel Rettsindighed og, fremfor Alt, fuld af kristelig Tro, Haab og Kjærlighed!

A m e n .

F ø r T a l e n

blev affjunget Psalmen N° 152, der er digtet af den afdøde Biskop.

Korsfets Død min Jesus døde!
 Ham, hvis Liv var uden Brøde,
 Ham forfulgte Vold og Ewig.
 See ham dømt, forladt af Sine,
 See hans Qual, og føl hans Pine;
 Alt, o Sjæl! han led for dig.

Kjærlig som det Bud, han lærte,
 Var hans Vandel, ømt hans Hjerte;
 Godhed fra hans Læber flød!
 Jordens faldne Slægter vare
 I hans Dine dyrebare;
 Deres Frelse blev hans Død.

Vee mig! om jeg kunde glemme,
 At hans Bud var Livets Stemme,
 At hans Død var Kjærlighed!
 Ham mit Liv skal ofret være;
 Ved hans naadefulde Lære
 Gaaer jeg frem til Himlens Fred!

E f t e r T a l e n

blev af et Chor fra Orgelet affjunget følgende Vers efter den skjønne,
 den Afdøde saa kjære Melodie; o sanctissima, piissima virgo Maria.

Fredens Engel sin Vinge sænkede,
 Bragte Evigheds Slummer.
 Sjæl, som Støvet ei mere lænkede,
 Svæver høit over Rummer.

Navnet: Frederik Plum udsflettede
 Døden, af! til vor Smerte.
 Livets Engel af Blomster flettede
 Mindets Krands i vort Hjerte.

